

REFLECTIES PRATEN,
PRATEN,
PRATEN

Als voorzitter van de sectie Uitvoerende Kunstenaars van Sena, en na twintig jaar secretaris van de Ntb te zijn geweest, kan ik iedereen bevestigen: het werk van bestuurders bestaat uit stukken lezen, stukken schrijven, maar vooral uit praten. Praten *on* en *off the record*. Praten om zaken in beweging te krijgen, om vertrouwen op te bouwen, om misstanden aan de kaak te stellen, bij de media of bij instanties. Praten tot je een ons weegt, soms.

Door Erwin Angad-Gaur Illustraties: Robert Swart

Uiteraard levert het met voldoende regelmaat ook werkelijk iets op. We vierden dit jaar 25 jaar Sena; opgericht door de Ntb, Kunstenbond en NVPI, na jarenlange lobby om ook in Nederland een Wet op de naburige

rechten ingevoerd te krijgen. Meer recent: anderhalf jaar onderhandelen tussen de Kunstenbond en Ntb levert een fusie op (zie ook pagina 23) die de stem van musici, muzikanten en alle werkenden in de cultuur krachtiger

kan maken. Maar het woord zegt het al: ook die stem zullen wij gebruiken om te praten, een enkele keer met een luider volume, daar waar dat nodig is. Praten als brugman, praten tot we er bij neervallen.

Doel is en blijft, met al dat praten, botweg en heel praktisch, het inkomen van de makers van cultuur te verbeteren. Daar waar nu vooral de mensen om hen heen het geld met bakken naar de bank transportereren. Het is een gevaar uiteraard van die situatie een karikatuur te maken. Niet elke producent of uitgever is een 'uitbuiters', of verdient zelfs buitengewoon goed.

Maar cijfers liegen zelden – al kunnen ze makkelijk misleidend gepresenteerd worden. De omzet in de platenindustrie neemt alweer enkele jaren toe. Het inkomen van musici blijft achter. Dus het geld moet ergens blijven. En dat kan en moet eerlijker.

TIJD VOOR VERANDERING

We zullen ons er ook bij Sena hard voor moeten blijven inzetten, we zullen de discussie over online inkomsten ook binnen Sena moeten blijven voeren, ook al delen wij, fifty-fifty, het eigenaarschap van de organisatie met de producenten en maakt dat de discussie niet altijd eenvoudig. Het gezamenlijke belang is evident, maar het verschil in belang ook. Vooral buiten Sena zullen we daarom, in gesprek met de overheid en de Tweede Kamer, maar ook waar nodig in de rechtszaal, harder dan de afgelopen jaren onze stem moeten laten horen. Het is tijd voor daadwerkelijke verandering en verbetering. Het is leuk, mooi en heel prettig dat we er, na jarenlange lobby, in geslaagd

zijn de overheid en alle adviesorganen van de overheid in te laten zien dat er echt iets gedaan moet worden aan de inkomenspositie van 'werkenden in de cultuur'. In een overleg, een jaar geleden, met vertegenwoordigers van de sector, stelde iemand voor de term 'cultuurwerkers' te gebruiken. Een andere aanwezige vond dat iets te zeer naar 'sekswerkers' klinken. Ik was het met hem eens. De term klinkt ook al te ambtelijk, symbolisch misschien voor het overlegcircuit.

Gevaar is evengoed – en opnieuw zonder een karikatuur te willen schetsen – dat de aard van de discussie in dergelijke gesprekken in semantiek blijft hangen. In herformuleren op herformuleren, in woordenspel, in onderzoek op onderzoek en onverplichte codes en mooie beloften. Dat de overheid het ene rapport na het andere blijft verzoeken aan de sector, aan de Raad voor Cultuur, aan Kunsten '92, aan de SER, waarbij het betalen van onderzoek en van rapporten aanzienlijk goedkoper is dan werkelijk beleid te

voeren en ontwikkelen, waar de maker, de auteur, de artiest, de technicus en de ontwerper, waar de 'cultuurwerker' desnoods, werkelijk iets aan heeft.

Papier is geduldig. Maar ik stel voor dat wij dat zelf steeds minder zijn.

Wij hebben loyaal meegewerkt aan onderzoeken en rapporten, wij zijn bereid tot collectief onderhandelen met opdrachtgevers, met brancheorganisaties, met omroepen en instituten en uiteraard begrijpen ook wij dat we daarin nooit 100 procent van de wenselijkst gehonoreerd zullen krijgen. Maar het is nu vooral de overheid die aan zet is, door in subsidievoorwaarden de omroep tot eerlijke contracten te dwingen, door, naar voorbeeld van het Sena Performers Fonds, eerlijke gages te laten voorschrijven door het Fonds Podiumkunsten, door beleid en wetgeving te maken om onderhandeling niet alleen mogelijk te maken, maar af te dwingen.

Wij praten graag mee. Maar praten alleen brengt geen brood op de plank.

'DOEL IS EN BLIJFT, MET AL DAT PRATEN, HET INKOMEN VAN DE MAKERS VAN CULTUUR TE VERBETEREN'

